

ÎNCHEIERE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ana Budaian și Anastasia Cechina împotriva Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău filiala Întreprinderii de Stat „Cadastru” (succesor în drepturi Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”), intervenienți accesorii Nicolai Babenco și Aliona Babenco, cu privire la apărarea dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației solicitate,

împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” și s-a menținut hotărârea din 8 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 7 iulie 2017 Ana Budaian și Anastasia Cechina au înaintat cerere de chemare în judecată împotriva OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru”, prin care au solicitat: recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul nr. 01-11/525 din 6 aprilie 2016 și obligarea pârâtului de a furniza informația solicitată, și anume: eliberarea copiei contractului de vânzare-cumpărare nr. 3300 din 3 aprilie 2008, care a servit drept temei de înregistrare a dreptului de proprietate după Nicolai Babenco și Aliona Babenco asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,0674 ha, situat pe str. Dinu Lipati, 4, mun. Chișinău, cu mențiunea că copia contractului respectiv corespunde cu originalul, fiind certificat în modul stabilit de lege.

În motivarea acțiunii, Ana Budaian și Anastasia Cechina au indicat că la 4 aprilie 2017 OCT Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” a recepționat interpelarea avocatului Artiom Eni, expediată în interesele lor, prin care, în contextul asistenței juridice calificate acordate lor în conformitate cu prevederile art. 53 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 și ale art. 10 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000, a solicitat eliberarea copiei contractului de vânzare-cumpărare nr. 3300 din 3 aprilie 2008, care a servit temei de înregistrare a dreptului de proprietate după Nicolai Babenco și Aliona Babenco

asupra terenului cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,0674 ha din str. Dinu Lipati, 4, mun. Chișinău, cu mențiunea că copia contractului respectiv corespunde cu originalul, fiind certificată în modul stabilit de lege.

La fel, în interpelarea respectivă s-a menționat despre scopul și temeiul prin care s-a justificat accesarea unor asemenea date și anume, că informația solicitată va servi drept sprijin la determinarea de către avocat a circumstanțelor litigioase reclamate acestuia de către beneficiarii asistenței juridice calificate, Ana Budaian și Anastasia Cechina, în special prin prisma faptului că prin încheierea și înregistrarea în Registrul bunurilor imobile a contractului respectiv ar putea fi încălcate drepturile și interesele legitime ale beneficiarelor în raport cu terenul cu nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 0,0674 ha, situat pe str. Dinu Lipati, 4, mun. Chișinău, cărora le-a devenit cunoscut faptul existenței unui asemenea contract, a cărui nulitate urmează a fi solicitată pe cale judecătorească. Astfel, pentru realizarea accesului liber la justiție în acest aspect, este nevoie de ridicarea copieii contractului de vânzare-cumpărare nr. 3300 din 3 aprilie 2008, inclusiv și pentru a determina cercul persoanelor ce urmează a fi reclamate în instanța de judecată.

Au menționat că la 18 aprilie 2017 au recepționat răspunsul OCT Chișinău nr. 01-11/525 din 6 aprilie 2017, prin care în furnizarea informației solicitate s-a refuzat, fiind invocate prevederile art. 6 alin. (1) și (2) și 11 alin. (2) lit. i) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998.

Nefiind de acord cu acest răspuns, la 17 mai 2017, l-au contestat în ordinea prevăzută de art. 22 din Legea privind accesul la informație.

La 8 iunie 2017, ÎS „Cadastru” le-a comunicat că contestația a fost respinsă, iar răspunsul OCT Chișinău nr. 01-11/525 din 6 aprilie 2017 este legal și întemeiat, fiind reținute aceleași argumente.

Reclamanții consideră că refuzul OCT Chișinău de a furniza informația solicitată este ilegal și neîntemeiat, având în vedere că interpelarea nr. 3 din 3 aprilie 2017, prin care s-a solicitat OCT Chișinău furnizarea informației, a fost depusă de către avocatul Artiom Eni în conformitate cu prevederile art. 53 din Legea cu privire la avocatură, care reglementează că avocatul are dreptul să solicite informații, copii ale actelor necesare pentru acordarea asistenței juridice instanțelor judecătorești, organelor de drept, autorităților publice, altor organizații, care sunt obligate să elibereze actele solicitate în conformitate cu legislația în vigoare.

Toate condițiile pentru obținerea de către avocat a informației solicitate de la OCT Chișinău au fost îndeplinite în conformitate cu prevederile de rigoare ale Legii cu privire la avocatură și Legii privind accesul la informație.

Iar, informația solicitată nu face parte din categoria celor de accesibilitate limitată în sensul art. 7 alin. (2) din Legea privind accesul la informație.

Prin urmare, consideră că prin refuzul furnizării informației solicitate de către OCT Chișinău s-a încălcat dreptul lor la informație garantat de art. 34 din Constituție.

Prin încheierea protocolară din 16 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a înlocuit OCT Chișinău cu succesorul său în drepturi, IP „Agenția Servicii Publice” și s-au atras în proces, în calitate de intervenienți accesorii, Nicolai Babenco și Aliona Babenco.

Prin hotărârea din 8 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată.

S-a recunoscut ca fiind neîntemeiat răspunsul IP „Agenția Servicii Publice” nr. 01-11/525 din 6 aprilie 2017, eliberat avocatului Artiom Eni.

S-a obligat IP „Agenția Servicii Publice” să elibereze avocatului Artiom Eni copia certificată a contractului de vânzare-cumpărare nr. 3300 din 3 aprilie 2008 a terenului cu nr. cadastral 0100116.235, situat pe str. Dinu Lipati, 4, mun. Chișinău.

Prima instanță și-a motivat soluția prin prisma prevederilor art. 10 din Legea privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și art. 53 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, concluzionând că acțiunea este întemeiată.

Instanța a menționat că informația a fost solicitată cu scopul de a fi prezentată de către avocatul Artiom Eni drept probă într-un alt litigiu, pentru apărarea intereselor beneficiarilor asistenței juridice calificate, Ana Budaian și Anastasia Cechina.

La 2 iulie 2018 și IP „Agenția Servicii Publice” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” și s-a menținut hotărârea din 8 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 30 octombrie 2018, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 8 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat eronat legea.

Astfel, s-a indicat că instanța de fond și cea de apel nu au aplicat prevederile art. 6 alin. (2) din Legea cadastrului bunurilor mobile și au aplicat norme juridice ce nu trebuiau să fie aplicate, și anume, prevederile Legii cu privire la avocatură și ale Legii privind accesul la informație, care au un caracter general în raport cu prevederile Legii cadastrului bunurilor imobile.

La fel, s-a menționat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat art. 6 alin. (7) din Legea privind actele legislative nr. 780 din 27 decembrie 2001 în raport cu circumstanțele cauzei.

Prin referința din 19 decembrie 2018, avocatul Artiom Eni a solicitat ca recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul constată că recursul împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat în termen, la 30 octombrie 2018.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea

Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Marian Pitic

Dumitru Mardari